

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE

EESTI MEREKOOLI

ÕPPEKAVARÜHMADEN TRANSPORTITEENUSED; MOOTORLIIKURID, LAEVANDUS- JA LENNUNDUSTEHNICA NING ELEKTRIENERGIA JA ENERGEETIKA

02.09.2025

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse hindamisnõukogu otsustas viia läbi järgmise kvaliteedi hindamise Eesti Merekooli:

1. õppekavarühmas transportiteenused kolme (3) aasta pärast;
2. õppekavarühmas mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika kolme (3) aasta pärast;
3. õppekavarühmas elektrienergia ja energeetika kolme (3) aasta pärast.

Otsus on väljavõtte hindamisnõukogu protokollist 12.3-1/25/2.

Lähtuvalt kutseõppeasutuse seaduse § 141, § 19, § 58 lõikest 6 ja haridus- ja teadusministri määrusest „Kutseõppe kvaliteedi hindamise tingimused ja kord“ ning Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) dokumendi „Kutseõppe kvaliteedi hindamise juhend“ punktist 42 sedastab HAKA kutsehariduse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) järgmist:

1. Eesti Merekooli koostööstas 29.09.2024 HAKAga, et kvaliteedi hindamine õppekavarühmades transportiteenused; mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika ning elektrienergia ja energeetika toimub ajavahemikus 05.–09.05.2025.
2. Eesti Merekooli esitas õppekavarühmade transportiteenused; mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika ning elektrienergia ja energeetika eneseanalüüsi aruande HAKA-le 10.04.2025.
3. HAKA koostööstas 03.04.2025 Eesti Merekooliga mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika ning elektrienergia ja energeetika õppekavarühmade hindamiskomisjoni koosseisus:

Tõnu Lelumees - komisjoni esimees, kutseõppe ekspert, tehnoloogia arenduskeskuse IMECC juhatuse esimees; Tallinna Tehnikaülikooli Tootearendus ja robotika programminõukoja esimees; Tallinna Tehnikaülikooli Integreeritud Tehnoloogiad programminõukoja esimees; SA Kutsekoda Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu esimees;

Piret Lilover - komisjoni liige- sekretär, kutseõppe ekspert; Haridus- ja Noorteamet, praktika ja töökohapõhise õppe arendusjuht;

Janno Laende - komisjoni liige, tööandjate esindaja; AS Tallink Grupp vanemtüürimees; Eesti Laevajuhtide Liidu esindaja; merehariduse tudengite praktikajuhendaja; Eesti Mereakadeemia laevajuhi õppekava täiendamise ekspertkomisjoni liige;

Jaanus Matso - komisjoni liige, tööandjate esindaja; kapten; Transpordiamet, meremeeste diplomeerimise osakonna vaneminspektor.

4. Komisjon viis läbi veebivestlused praktikaettevõtetega 29.04 – 5.05.2025 ning 06.05.2025 Eesti Merekooli nõunike kogu esimehega. Hindamiskülastus Eesti Merekooli Tartu filiaalis toimus 5.05.2025 ning Eesti Merekooli peamajas Tallinnas 7.05.2025. Esialgse hindamisaruande esitas komisjon HAKAle 4.06.2025.
5. HAKA edastas hindamisaruande koolile kommenteerimiseks 13.06.2025. Kool esitas 1.07.2025 aruande kohta kommentaarid, mida komisjon ei arvestanud.
6. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande HAKAle 3.07.2025. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande koolile 3.07.2025. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav HAKA koduleheküljel.
7. Lõpliku hindamisaruande ja kooli eneseanalüüsi aruande ning kooli vastuskirja esmasele aruandele edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele 26.08.2025.
8. Nõukogu arutas saadud dokumente 02.09.2025 istungil 10 liikme osalusel (nõukogu liige Tõnu Lelumees ei osalenud otsustusprotsessis) ning otsustas tuua hindamisaruandest¹ välja järgmised Eesti Merekooli õppekavarühmade transporditeenused; mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika ning elektrienergia ja energeetika tugevused², parendusvaldkonnad ja soovitused³:

Õppekavad ja õppekavaarendus

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Valdkonna ekspertide ning praktikute kaasamine õppekavaarendusse ja kooli strateegiliste otsuste kujundamisse on olnud vähene ja seisneb peamiselt tegevmeremeeste kaasamises õppetöö läbiviimisel. Komisjon soovib õppekavaarenduse kvaliteeti silmas pidades välja töötada valdkonna ekspertide kaasamise protsess, mis aitaks järjepidevalt saada valdkonna ekspertidelt sisendit õppekavaarendusse ja kooli strateegilistesse otsustesse.
- 2) Komisjoni hinnangul puudub koolil läbipaistev ja süsteemne õppekavaarendust toetava tagasiside kogumine erinevatelt osapooltelt. Komisjon rõhutab, et õppekavaarendust silmas pidades on

¹ Hindamisaruandes välja toodud arenguvõimalused on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

² Tugevustena on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamat kui nõuetele vastavus.

³ Parendusvaldkonnad ja soovitused viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel ning mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.

oluline tagasiside tulemuste analüüsimine, parenduste kavandamine, elluviimine ja tulemuste kommunikeerimine. Komisjon soovib koolil välja töötada osapooli vastama innustavad küsitlusvormid ja –viisid, et kindlustada kõrge vastamismäär ja õppevaarendust toetavad vastused, mis talletatakse analüüsimiseks ja edasisteks tegevusteks. Tagasiside kokkuvõtted ja nendest lähtuvad õppekavarendused tuleks teha vastajatele ja teistele huvilistele kättesaadavaks.

- 3) Töökohapõhises õppes õppijate arv on olnud väike, 2024/2025 õppeaastal ei avatud selles õppevormis õppegrupe. Komisjoni hinnangul on töökohapõhine õpe oluline osa merendusalasest kutseharidusest, aidates siduda teooria praktilise tööeluga ning tagada kooli pakutava hariduse vastavus tööturu vajadustele. Komisjon soovib sihtida teavituskampaaniaid nii tulevaste õppijate kui nende tööandjate suunal, kes võiksid pakkuda töökohapõhistele õppijatele praktikakohti. Korraldada võiks sihtrühmapõhiseid infotunde, ettevõttekülastusi ning kohtumiste ja kogemuste vahetamise lühivorme (nt e õhtud, kogemuslood, videod). Samuti soovib komisjon koolil tutvustada ja julgustada töökohapõhise õppe vormi kasutamise võimalust nende õppijate seas, kellel võib pärast madruse- või motoristitunnistuse omandamist ja esmast praktikakogemust merel kaduda motivatsioon õpinguid jätkata.
- 4) Õppekava arenduskoosolekute arutelud küll dokumenteeritakse, kuid kavandatud tegevustel puuduvad tähtajad ja vastutajad, mis loob olukorra, kus sama teema fikseeritakse järgnevatel koosolekutel, kuid lahenduste ja konkreetsete sammudeni ei jõutagi. Komisjon soovib protokollis fikseerida kavandatud tegevuste ajakava, tähtajad ja vastutajad, et oleks võimalik jälgida ja vajadusel korrigeerida eesmärkide poole liikumist. Antud tegevus aitab kaasa kooli strateegilise eesmärgi – õppeprotsess ja arendustegevused on tõhusalt ja tulemuslikult korraldatud – saavutamisele.

Õppimine ja õpetamine

Tugevused

- 1) Eesti Merekool valmistab ette kõrgetasemelisi ja tööandjate vajadustele vastavaid merenduseksperte, kes on tööturul väga hinnatud ning toetavad valdkonna arengut ja rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Ettevõttepoolsed praktikajuhendajad ei saa kooli poolt piisavalt tuge ja tunnustust. Hindamiskomisjon soovib kooli praktikakorraldajal külastada regulaarselt praktikakohti, mis tagaks otsekontakti praktikajuhendajatega, et kaardistada kitsaskohti, ennetamaks võimalike probleemide ja arusaamatuste tekkimist, selgitada välja juhendajate koolitusvajadus ja sobiv õppevorm. Kool võiks senisest enam märgata ja tunnustada praktikajuhendajate tööd. Hästi läbi

mõeldud tunnustusprotsess oleks siinkohal suureks abiks. Komisjoni hinnangul ei ole 2022. a läbiviidud hindamisaruandes otsuses p 9.3 toodud mittevastavused praktika korralduse kohta endiselt täidetud.

- 2) Koolist väljalangemise põhjuste analüüs ja ennetusmeetmete rakendamine pole piisav. Komisjoni hinnangul aitaks regulaarne ja põhjalik tagasiside kogumine vilistlastelt, katkestanutelt ning praktikakohtadelt mõista valupunkte ja korrigeerida õppeprotsessi ja tugimeetmeid varajases faasis. Komisjon soovib toetada õppijaid esimese õppeaasta jooksul nt läbi mentorprogrammi. Kool ei ole järginud 2022. a hindamisnõukogu otsuse p 9.4 soovitusi.
- 3) Kooli õpikeskkondade parendamise nii Tallinnas kui Tartus peab kool seadma üheks oma strateegiliseks eesmärgiks. Tugevdada tuleb avalikkuse ja koostööpartnerite teavitamist probleemi ulatusest ja mõjust õppe kvaliteedile, kasutades näiteks visuaalseid ülevaateid ja õppijate tagasisidet. Lisaks tuleb kaaluda olukorra leevendamiseks ka nn ajutisi lahendusi, nagu näiteks moodulehitised või rendipinnad. Komisjon leiab, et 2022 a. hindamisotsuse p 9.1 toodud mittevastavus on jäänud piisava tähelepanuta ning Eesti Merekooli õpikeskkond ei toeta endiselt piisaval määral õppijaid õpiväljundite saavutamisel ega taga õppijate koolis viibimise ajal nende vaimset ja füüsilist turvalisust ning tervise kaitset.
- 4) Õpetajate töö analüüsiks ja õppetöö kvaliteedi tõstmiseks on vaja erinevatelt osapoolte sisendit, sh õppijatelt kogutut. Tagasiside õppijailt on üks olulisemaid tööriistu õpetamise kvaliteedi hindamisel ja arendamisel. Samas on õppijate tagasiside osalusmäär madal ja sisend analüüsiks ja õpetamise protsessi parendamiseks kasin. Komisjon peab vajalikuks kaasata õppijad tagasisideküsitluste sisu ja vormi analüüsimisse, selgitada, miks küsimustikud on olulised, mis saab vastusest ja millal, kuidas ning kellele tulemusi esitletakse.

Õpetajad

Tugevused

- 1) Koolimeeskonda iseloomustab ühtehoidev ja positiivne töökeskkond, kus valitsevad avatud suhtlus ja vastastikune lugupidamine.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õpetajate koolitusvajaduste ja koolitusplaani vahel puudub selge seos. Kooli eneseanalüüsi põhjal koostatakse õpetajate koolitusplaani arenguvestluse tulemusena. Kooli poolt komisjonile esitatud koolitusplaan seda ei kinnita. Komisjon leiab, et vajalik on dokumenteerida seosed õpetajate vajaduste ja planeeritud koolituste vahel, mis aitaks paremini jälgida ja toetada õpetajate professionaalset arengut ning luua realselt toimiv ja toetav koolitusplaan.

- 2) Komisjoni hinnangul ei ole senine kooli ja nõunike kogu koostöö olnud piisav ega vasta kutseõppeasutuse nõunike kogu moodustamise ja tegutsemise korrale (<https://www.riigiteataja.ee/akt/117122013014>). Komisjon soovib koolil võtta initsiatiiv koostöö parendamiseks. Koostöös kooli pidajaga tuleks üle vaadata nõunike kogu koosseis ja leppida kokku edasised tegevused ja vastutajad.

Hindamiskomisjoni ettepanekud kooli pidajale

- 1) Komisjon soovib kooli pidajal analüüsida Eesti Merekooli õpikeskkondade parendamise võimalusi nii Tallinnas kui Tartus ning süsteemselt toetada kooli sellekohastes tegevustes. Olemasolevad tingimused ei vasta tänapäevastele õppe- ja töötingimuste nõuetele. 12 Probleemi lahendamine ei ole kooli enda võimuses, kuna see eeldab kooli pidaja otsest tuge.
 - 2) Komisjon soovib kooli pidajal senisest teadlikumalt ja järjepidevamalt toetada ning nõuda koostööd Eesti Merekooli ja nõunike kogu vahel. Koostöö toimima saamine on kooli pidaja vastutusel oluline kooli arengu ja töömaailma vajadustega arvestamise seisukohalt. Viimased hindamised on tõendanud, et kool ja nõunike kogu iseseisvalt seda koostööd eesmärgipäraselt toimima ei ole saanud
9. Nõukogu kaalus 02.09.2025 istungil punktis 8 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et Eesti Merekooli õppekavarühmades transporditeenused; mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika ning elektrienergia ja energeetika on tuvastatavad järgmised õppekavarühmade ülesed mittevastavused kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele:
- 1) HAKA regulatsiooni „Kutseõppe kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) punkt 5.1 sätestab, et õppekavaarendus on eesmärgistatud, süsteemne ja juhitud; õppekavasid koostatakse ja arendatakse arvestades õppijate ja tööturu koolitusvajadust. Hindamisprotsessi käigus selgus, et töömaailma esindajad ei ole kaasatud õppekavaarendusprotsessi ning koolil puudub läbipaistev ja süsteemne õppekavaarendust toetava tagasiside kogumine erinevatelt osapooltelt, sh õppijatelt. Samuti ei ole koolis piisavalt analüüsitud õppijate väljalangevuse põhjuseid, mis oleks heaks sisendiks õppekavaarenduse eesmärgistamisel. Koolis toimuvad õppekavaarendusekoosolekud, kuid hindamisprotsessi käigus ei selgunud nende tulemuslikkus. Nõukogu hinnangul on juhendi punkt 5.1 täidetud osaliselt.
 - 2) HAKA juhendi punkt 6.2 sätestab, et õpikeskkond, sh materjalid, vahendid ja tehnika toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel. Vastavalt kutseõppeasutuse seaduse §3 lõike 2 punktidele 7 ja 10 tagab kool õppijate koolis viibimise ajal nende vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse ning kooli taristu korrashoiu ja arendamise. Hindamiskomisjon leiab, et 2022.a hindamisotsuse punktis 9.1 toodud mittevastavus on jäänud piisava tähelepanuta. Eesti Merekooli Tallinna ja

Tartu õppekohtades on õppetöö läbiviimise tingimused ebapiisavad. Hindamiskomisjoni hinnangul on ruumipuudus kõige olulisemaks takistuseks õppekavarühmade arengule. Nõukogu hinnangul on juhendi punkt 6.2 täidetud osaliselt.

- 3) Juhendi punkt 6.3 sätestab, et õppekorraldus, sh praktilise töö ja praktikakorraldus lähtub õppijate ja õppevormide eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel. Haridus- ja teadusministri määruse „Praktika korraldamise ning läbiviimise tingimused ja kord“ § 3 lõige (1) sätestab, et praktikat juhendavad koostöös nii kooli- kui ka praktikakohapoolsed asjakohase ettevalmistusega praktikajuhendajad ning lõige (3) sätestab, et kool tagab praktikakohapoolsete juhendajate teavitamise, koolitamise ja nõustamise. Hindamisprotsessi jooksul selgus, et koolipoolne tegevus ettevõttepoolsete praktikajuhendajate suunal ei ole hindamisperioodil olnud piisav. Kool ei ole pakkunud juhendamisalast tuge koolituse näol, ettevõttepoolseid praktikajuhendajaid tunnustanud ega praktikaettevõtteid regulaarselt külastanud. Nõukogu hinnangul on juhendi punkt 6.3 täidetud osaliselt.
- 4) Juhendi punkt 7.2 sätestab, et õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppekavadest, õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist. Vastavalt kutseõppeasutuse seaduse §38 lõikele 4 õppekasvatusala töötaja osaleb täienduskoolituses vastavalt individuaalsele koolitusvajadusele, et säilitada enda tööalane professionaalsus. Kooli eneseanalüüsi põhjal koostatakse koolitusplaan tuginedes arenguestluste tulemustele. Hindamisprotsess jooksul ei leidnud see kinnitust ning ei selgunud kutseõpetajate erialastel täienduskoolitustel osalemise määr. Kutseõpetajad ei ole käinud stažeerimas ning kool selle võimalust ei näe. Hindamiskomisjoni hinnangul on praktikaettevõtetes stažeerimine oluline mehhanism valdkonna kiire arenguga kursis hoidmiseks ning õppeprotsessi parendamiseks. Nõukogu hinnangul on juhendi punkt 7.2 täidetud osaliselt.

10. Lähtuvalt punktis 9 toodud puudustele hindas nõukogu, et

- 1) õppekavarühmas **transporditeenused** toimuv õppetöö vastab osaliselt kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

Viia läbi järgmine kvaliteedi hindamine Eesti Merekooli õppekavarühmas transporditeenused kolme (3) aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

- 2) õppekavarühmas **mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika** toimuv õppetöö vastab osaliselt kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

Viia läbi järgmine kvaliteedi hindamine Eesti Merekooli õppekavarühmas mootorliikurid, laevandus- ja lennundustehnika kolme (3) aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

3) õppekavarühmas **elektrienergia ja energeetika** toimuv õppetöö vastab osaliselt kvaliteedi hindamise kriteeriumidele ja õigusaktidele, mille tulemusena

OTSUSTAS:

Viia läbi järgmine kvaliteedi hindamine Eesti Merekooli õppekavarühmas elektrienergia ja energeetika kolme (3) aasta pärast.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0.

11. Nõukogu teeb Eesti Merekoolile ettepaneku esitada nõukogule hiljemalt 02.09.2026 kirjalik ülevaade hindamisaruandes esitatud soovitude alusel kavandatud ja ellu viidud tegevuste ning nende tulemuste kohta.

12. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

HAKA hindamisnõukogu otsuse vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Hele Tammenuhm

Kutsehariduse hindamisnõukogu aseesimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Kai Hermann

Kutsehariduse hindamisnõukogu sekretär

/allkirjastatud digitaalselt/